

NATIONALE
BANK
VAN BELGIE

VERSLAG
1989

BALANS PER 31 DECEMBER 1989

ACTIVA

(In duizenden franken)

	1988	1989
Goudvoorraad	57.337.666	51.478.171
Internationaal Monetair Fonds :		
Deelneming	16.776.922	16.634.635
Leningen	—	—
Bijzondere trekkingsrechten	20.339.816	20.592.744
Ecu's	137.955.439	118.660.135
Vreemde valuta's	156.767.445	221.885.893
Te ontvangen vreemde valuta's en goud :		
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking	23.619.696	27.368.235
Andere	—	—
Te ontvangen Ecu's :		
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking	—	—
Andere	—	2.972.074
Internationale akkoorden	2.473.002	2.454.610
Voorschotten aan het IMF	—	—
Deposito bij het IMF in het kader van de USAF	3.162.721	4.865.724
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking : Financiering op zeer korte termijn	—	—
EEG : Financiële ondersteuning op middellange termijn	—	—
Debiteuren wegens termijnverkopen van vreemde valuta's en goud :		
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking	—	—
Andere	6.534.080	—
Handelspapier	730.473	33.181.184
Voorschotten op onderpand	5.137	6.304.270
Overheidseffecten :		
Belgische overheidseffecten	37.000.000	37.000.000
Luxemburgse overheidseffecten	—	—
Bijzondere bijstand aan het Rentenfonds	106.585.000	66.475.000
Munten	699.568	662.034
Tegood bij het Bestuur der Postchecks :		
Rekening A	1.655	1.491
Rekening B	3.601.923	2.955.677
Geconsolideerde vordering op de Staat	34.000.000	34.000.000
Voorlopige aanpassing naar aanleiding van de wet dd. 3 juli 1972	3.420.875	3.225.516
Te innen waarden	2.460.188	6.010.129
Overheidsfondsen	22.798.811	26.166.245
Gebouwen, materieel en meubelen	8.136.905	10.049.597
Overgangsrekeningen	13.454.525	19.090.464
Totaal	657.861.847	712.033.828

PASSIVA

(In duizenden franken)

	1988	1989
Bankbiljetten in omloop	430.442.231	442.541.261
Rekeningen-courant :	7.718.228	3.119.252
Schatkist, gewone rekening	13.696	3.043
Financiële instellingen, bedrijven en particulieren	807.996	983.402
Banken in het buitenland en internationale instellingen	6.896.536	2.132.807
Te betalen waarden	9.232.426	17.539.390
Financiële bijstandsakkoorden	3.601.923	2.955.677
Internationaal Monetair Fonds :		
Bijzondere trekkingsrechten, netto cumulatieve toewijzing	23.610.731	23.610.731
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking : Financiering op zeer korte termijn	—	—
Te leveren Ecu's :		
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking	137.955.439	121.632.209
Andere	—	—
Monetaire reserve :		
België	—	—
Groothertogdom Luxemburg	—	—
Te leveren vreemde valuta's en goud :		
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking	—	—
Andere	6.796.252	3.394.034
Overgangsrekeningen	11.306.896	10.723.882
Onbeschikbare reserve meerwaarde op goud		54.807.348
Kapitaal	400.000	400.000
Reservefonds :		
Statutaire reserve	2.181.921	2.294.088
Buitengewone reserve	15.881.631	18.329.631
Afschrijvingsrekening voor gebouwen, materieel en meubelen	7.591.783	9.499.143
Te verdelen nettowinst	1.142.386	1.187.182
Totaal	657.861.847	712.033.828

RESULTATENREKENING PER 31 DECEMBER 1989

(In duizenden franken)

	1988	1989
DEBET		
Aandeel van de Staat :	10.556.721	19.741.914
Disconto en voorschotten	6.027.123	7.445.209
Verrichtingen met het buitenland	4.529.598	12.296.705
Algemene onkosten :	5.183.765	5.314.836
Bezoldigingen en sociale lasten	5.984.088	6.133.667
Overige kosten	793.488	874.825
min :		
Terugwinningen bij derden	1.593.811	1.693.656
Belastingen, taksen en heffingen	3.198.411	2.933.661
Andere door de wet opgelegde stortingen aan de Schatkist	88.732	—
Afschrijving van gebouwen, materieel en meubelen	1.697.397	2.297.966
Overschrijvingen naar de reserve- en voorzieningsrekeningen :	2.838.000	2.748.000
Buitengewone reserve	1.888.000	2.448.000
Voorziening voor gebouwen, materieel en meubelen	650.000	—
Maatschappelijke voorziening voor diverse risico's	300.000	300.000
Te verdelen nettowinst	<u>1.142.386</u> 24.705.412	<u>1.187.182</u> 34.223.559
CREDIT		
Provenu van de disconto- en voorschotverrichtingen	10.228.983	11.120.449
Provenu van de verrichtingen met het buitenland	10.935.216	19.184.298
Provenu van de overheidsfondsen	2.417.975	2.545.540
Rechten op bewaarnemingen, provisies en vergoedingen	217.155	240.105
Diverse ontvangsten	66.083	43.167
Terugnemingen van passief-overgangsrekeningen	<u>840.000</u> 24.705.412	<u>1.090.000</u> 34.223.559

BALANS

(in duizenden franken)

ACTIVA

GOUDVOORRAAD

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
57.337.666	51.478.171

De goudvoorraad wordt geboekt tegen de prijs van fr. 54.752,8184 per kilogram fijn, die voortvloeit uit de definitie van de Belgische frank die bij artikel 1, § 1, van de wet van 3 juli 1972 werd vastgesteld op 0,0182639 gram fijn goud.

De vermindering van de goudvoorraad spruit voort uit,

— arbitragetransacties van goud tegen vreemde valuta's ¹ . . .	6.957.100
— de verkoop van goud aan de Koninklijke Munt van België voor het slaan van gouden muntstukken luidend in Ecu's ¹ . . .	308.593

die gedeeltelijk werden gecompenseerd door

— de teruggave van goud door het Europese Fonds voor Monetair Samenwerking (EFMS) bij gelegenheid van de hernieuwing van de driemaands swaptransacties waarbij de Bank 20 pct. van haar goudvoorraad tegen Ecu's bij die instelling heeft ingebracht ²	1.406.198
---	-----------

In onderhavige rubriek is niet begrepen het metaal, voor het equivalent van fr. 12,9 miljard, dat bij het EFMS werd ingebracht en waarvan het beheer aan de Bank toevertrouwd blijft.

INTERNATIONAAL MONETAIR FONDS

Onder deze rubriek zijn geboekt, tegen fr. 48,65724 voor één bijzonder trekkingsrecht (SDR)³, de activa verworven bij toepassing van de tussen de Staat en de

¹ Overeenkomstig artikel 14 van de wet van 23 december 1988 houdende bepalingen met betrekking tot het monetair statuut, de Nationale Bank van België, het monetair beleid en het Muntfonds, wordt de meerwaarde die door de Bank wordt gerealiseerd naar aanleiding van arbitragetransacties van activa in goud tegen andere externe reservebestanddelen, geboekt op een bijzondere onbeschikbare reserverekening, die onder een passende rubriek op de passiefzijde van de balans (zie blz. 177 van onderhavig verslag) voorkomt; de op het verkochte goud gerealiseerde meerwaarde, ten bedrage van fr. 2.327 miljoen, komt de Schatkist toe. De meerwaarde stemt overeen met het verschil tussen de marktprijs en de historische aanschaffingsprijs (fr. 56.225,0046 per kilogram fijn) van het goud. Het verschil tussen die laatste prijs en de boekingsprijs van het goud werd, naar rata van het goud dat werd gearbitreerd en verkocht, in mindering gebracht van de rekening « Voorlopige aanpassing naar aanleiding van de wet dd. 3 juli 1972 ».

² Zie verslag nopens de verrichtingen van het boekjaar 1979, blz. 103 en 104.

³ 0,888671 gr. fijn goud, definitie van het bijzonder trekkingsrecht tot 1 april 1978 0,0182639 gr. fijn goud, definitie van de Belgische frank volgens art. 1, § 1, van de wet van 3 juli 1972.

De SDR is de munteenheid die door het Internationale Monetaire Fonds werd aangenomen; sedert 1 januari 1986 is zijn waarde gelijk aan de som van volgende valutapakketten : 0,452 dollar, 0,527 Duitse mark, 33,4 yen, 1,02 Franse frank en 0,0893 pond sterling.

Bank gesloten overeenkomsten in verband met de rechten en plichten van België als lid van het Internationale Monetaire Fonds en als deelnemer in het SDR-departement van het Fonds.

Deelneming

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
16.776.922	16.634.635

Het bedrag vermeld onder de rubriek « Deelneming » vertegenwoordigt de tegenwaarde van het bedrag in SDR van de reservetranche van België, t.w. SDR 341,9 miljoen per balansdatum (SDR 344,8 miljoen ultimo 1988). De reservetranche is gelijk aan het quotum van België bij het IMF (SDR 2.080,4 miljoen) verminderd met het equivalent in SDR van het tegoed in Belgische franken van het Fonds.

De vermindering met SDR 2,9 miljoen, van het ene jaar tot het andere, komt overeen met het saldo van, enerzijds, de trekkingen in Belgische franken door diverse lid-staten van het Fonds en de aanwendungen van Belgische franken door het Fonds (SDR 56,3 miljoen) en, anderzijds, de terugkopen in Belgische franken uitgevoerd door diverse lid-staten van het Fonds (SDR 59,2 miljoen).

Bijzondere trekkingsrechten

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
20.339.816	20.592.744

Het tegoed in SDR bedraagt per 31 december 1989 SDR 423,2 miljoen tegen SDR 418 miljoen een jaar daarvoor. Enerzijds heeft de Bank SDR 7,5 miljoen ontvangen als rente op de nettotegoeden bij het IMF en netto SDR 32,7 miljoen aangekocht tegen vreemde valuta's in het raam van transacties die bij onderling akkoord met andere deelnemers werden afgesloten. Anderzijds heeft zij een bedrag van SDR 35 miljoen overgeschreven naar een bijzondere depositorekening bij het IMF, ter vereffening van de laatste schijf van de deelneming van België in de Uitgebreide structurele aanpassingsfaciliteit (USAF)¹.

De verbintenis met onbepaalde termijn in SDR, die onder de rubriek op het passief « Internationaal Monetair Fonds : Bijzondere trekkingsrechten, netto cumulatieve toewijzing » voorkomt, bedraagt fr. 23.610,7 miljoen² zodat de netto-aanwending van SDR per 31 december 1989 fr. 3.018 miljoen beloopt.

¹ Zie blz. 169 van onderhavig verslag.

² Zie blz. 175 van onderhavig verslag.

ECU'S

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
137.955.439	118.660.135

Het gaat om de Ecu's die de Bank heeft ontvangen in het raam van de swaptransacties waarbij ze 20 pct. van haar goudvoorraad en van haar bruto dollarreserves bij het Europese Fonds voor Monetaire Samenwerking heeft ingebracht.

Ze staan geboekt tegen de spilkoers van fr. 42,4582 voor 1 Ecu¹, die sinds 12 januari 1987 ongewijzigd is gebleven.

Het Ecu-tegoed is van het ene jaar tot het andere verminderd met 454,5 miljoen Ecu en bedraagt 2.794,8 miljoen Ecu per 31 december 1989.

Die inkrimping is het gevolg van een vermindering van de hoeveelheid Ecu's ontvangen bij gelegenheid van de hernieuwing van de swaptransacties met het EFMS (384,5 miljoen Ecu) en van de uitwisseling, in de vorm van swaptransacties, van Ecu's tegen vreemde valuta's met centrale banken van buiten de Europese Economische Gemeenschap aan wie het Europese Fonds voor Monetaire Samenwerking het statuut van Derde houder heeft verleend (70 miljoen Ecu).

De vermindering van de Ecu's die het EFMS ter beschikking van de Bank heeft gesteld is toe te schrijven aan de kleinere goudinbreng en aan de daling van de prijs van het edele metaal, waarvan het effect slechts gedeeltelijk werd gecompenseerd door een grotere dollarinbreng en de hogere koers van die valuta die bij de laatste hernieuwing van de driemaands swaptransacties werd toegepast.

De daling van het Ecu-tegoed die overeenstemt met de vermindering van de hoeveelheid Ecu's ontvangen van het EFMS, gaat gepaard met een gelijkwaardige vermindering van de verbintenis in Ecu's die op het passief onder de rubriek « Te leveren Ecu's » voorkomt; die welke voortvloeit uit de voornoemde uitwisseling van Ecu's tegen vreemde valuta's heeft als tegenpost een gelijkwaardige stijging van de rubriek « Te ontvangen Ecu's » op het actief.

VREEMDE VALUTA'S

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
156.767.445	221.885.893

De tegoeden in vreemde valuta's zijn in de balans opgenomen voor hun tegenwaarde tegen de spilkoers, wat de Ecu betreft en de valuta's van de landen die deelnemen in het wisselkoersmechanisme van het Europees Monetair Stelsel, en tegen de vroegere centrale koers, eventueel gewijzigd overeenkomstig de monetaire aanpassingen die door de betrokken landen werden aangekondigd, wat de overige valuta's aangaat.

De stijging is voornamelijk toe te schrijven aan de verwerving van deviezen tegen goud en de inning van het provenu van beleggingen in het buitenland. Die ontvangsten waren belangrijker dan de cessies die het gevolg waren van de nettoverkopen van deviezen op de markt, van diverse verrichtingen met het IMF en van de grotere inbreng van dollars bij het EFMS.

¹ De Ecu, munteenheid aangenomen door het Europese Monetaire Stelsel, wordt op dit ogenblik gedefinieerd als de som van de volgende valutapakketten van de lid-staten : 0,6242 Duitse mark, 1,332 Franse frank, 0,08784 pond sterling, 151,8 Italiaanse lire, 0,2198 Nederlandse gulden, 3,301 Belgische frank, 0,13 Luxemburgse frank, 0,1976 Deense kroon, 0,008552 Ierse pond, 1,44 Griekse drachme, 6,885 peseta en 1,393 escudo.

De tegoeden per 31 december 1989 omvatten bijna uitsluitend valuta's die gedekt zijn door de waarborg van de Belgische Staat. Het verschil tussen de aankoop-prijs ervan en hun waardering tegen hun boekingskoers, is opgenomen op de rekening « Uitgedrukte en niet-gerealiseerde koersverschillen » die voorkomt onder de overgangsrekeningen op het actief¹.

Behoudens geringe saldi die met het oog op de uitvoering van courante betalingen bij de buitenlandse correspondenten op zichtrekeningen uitstaan, zijn de vreemde valuta's op termijn belegd.

De tegoeden ingeschreven ten name van de Bank in het buitenland omvatten, behalve haar eigen voornoemde tegoeden, de dollars die, tegen Ecu's, contant werden gecedeerd aan en op termijn teruggekocht van het EFMS² en waarvan het beheer aan de Bank toevertrouwd is.

TE ONTVANGEN VREEMDE VALUTA'S EN GOUD

	Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking	23.619.696	27.368.235
Andere	—	—

De vermelde bedragen vertegenwoordigen de tegenwaarde van 20 pct. van de goud- en dollarreserves die de Bank in de vorm van swaptransacties tegen Ecu's bij het EFMS heeft ingebracht. In het bedrag per 31 december 1989 bedraagt het aandeel van het goud fr. 12,9 miljard³ en dat van de dollars fr. 14,5 miljard.

TE ONTVANGEN ECU'S

	Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking	—	—
Andere	—	2.972.074

Het gaat om de Ecu's die de Bank in het raam van de swaptransacties met Derde houders op termijn heeft teruggekocht.

INTERNATIONALE AKKOORDEN

	Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
	2.473.002	2.454.610

Hieronder worden de vorderingen in Belgische franken geboekt op niet-EEG-landen, waarmee België betalingsakkoorden heeft gesloten. De saldi geven de uitstaande bedragen weer van de voorschotten die werden verleend krachtens die akkoorden, waarvan de uitvoering geregeld wordt door de overeenkomst van 15 juni 1972 tussen de Staat en de Bank.

¹ Zie blz. 173 van onderhavig verslag.

² Bedragen vermeld onder de rubriek « Te ontvangen vreemde valuta's en goud — Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking ».

³ Zie blz. 165 van onderhavig verslag.

DEPOSITO BIJ HET IMF IN HET KADER VAN DE USAF

	Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
	3.162.721	4.865.724

Onder deze rubriek wordt het bedrag van de bijzondere trekkingsrechten opgenomen die de Bank op een bijzondere depositorekening bij het IMF heeft gestort in het raam van de Belgische deelneming in de Uitgebreide structurele aanpassingsfaciliteit (USAF)¹.

De vordering uit dien hoofde is in 1989 met SDR 35 miljoen, of het equivalent van fr. 1.703 miljoen, gestegen ingevolge de storting van de laatste schijf van het deposito. Aldus bereikt de bijdrage aan het Fonds het bedrag van SDR 100 miljoen waartoe België zich had verbonden.

De vordering wordt gewaardeerd tegen fr. 48,65724 voor 1 SDR.

De Bank is gedekt door de waarborg van de Belgische Staat bij toepassing van artikel 6 van de besluitwet nr. 5 van 1 mei 1944, laatst gewijzigd bij de wet van 24 maart 1978.

DEBITEUREN WEGENS TERMIJNVERKOPEN VAN VREEMDE VALUTA'S EN GOUD

	Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking	—	—
Andere	6.534.080	—

Deze rubriek is bestemd voor het registreren van de vorderingen van de Bank op kopers van vreemde valuta's en goud te leveren op termijn tegen betaling in Belgische franken. Het bedrag dat per 31 december 1988 onder de rubriek « Andere » voorkomt, is de tegenwaarde van vreemde valuta's die aan de Schatkist op termijn werden verkocht met het oog op de terugbetaling van buitenlandse leningen.

HANDELSPAPIER

	Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
	730.473	33.181.184

De portefeuille handelspapier is als volgt samengesteld :

— handelspapier aangekocht onder het stelsel van cessies-retrocessies ingevolge toewijzing bij tenderinschrijvingen	—	27.580.025
— Creditexport-papier betreffende uitvoer naar niet-EEG-landen, aangekocht tegen de rentetarieven van de betrokken kredieten	443.975	5.156.384
— overig handelspapier	286.498	444.775

¹ Zie verslag nopens de verrichtingen van het boekjaar 1988, blz. 274.

VOORSCHOTTEN OP ONDERPAND

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
5.137	6.304.270

Onder die rubriek worden de gewone voorschotten in rekeningen-courant alsmede de beleningen tegen onderpand van overheidspapier opgenomen.

Per 31 december 1989 belopen de gewone voorschotten fr. 5.304 miljoen en de beleningen fr. 1.000 miljoen.

OVERHEIDSEFFECTEN

	Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
Belgische overheidseffecten	37.000.000	37.000.000
Luxemburgse overheidseffecten	—	—

De overeenkomsten van 14 september 1948, 15 april 1952, 30 maart 1968, 23 juli 1974 en 15 juli 1977, gesloten met de Belgische Staat op grond van artikel 20 van de statuten, bepalen de voorwaarden voor aanvaarding van de effecten die onder deze rubriek voorkomen.

De jongste overeenkomst stelt de maximumgrens vast op fr. 38.250 miljoen, daarin begrepen de kredietmarge die door de Bank ter beschikking van de Luxemburgse Staat is gesteld, namelijk fr. 1.250 miljoen.

BIJZONDERE BIJSTAND AAN HET RENTENFONDS

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
106.585.000	66.475.000

De voorwaarden en modaliteiten van toepassing op die bijstand zijn vastgelegd in een protocol dat de bovenvermelde overeenkomst van 15 juli 1977 aanvult en op dezelfde datum tussen de Minister van Financiën, het Rentenfonds en de Bank werd gesloten¹.

Het maximumbedrag van de bijzondere bijstand aan het Rentenfonds dat sinds einde maart 1988 was vastgesteld op fr. 160 miljard, werd teruggebracht tot fr. 130 miljard einde juli en tot fr. 110 miljard begin december 1989.

MUNTEN

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
699.568	662.034

Volgens de bepalingen van een akkoord gesloten tussen de Minister van Financiën en de Bank wordt de hoogtegrens voor de kasvoorraad munten van de Bank bepaald op 10 pct. van de munten in omloop per 31 december van het voorgaande jaar; die hoogtegrens bedraagt voor het jaar 1989 fr. 1.614,4 miljoen.

¹ Zie verslag nopens de verrichtingen van het boekjaar 1977, blz. 100.

Bijzondere bepalingen regelen de terugbetalingsmodaliteiten ingeval de contractuele hoogtegrens wordt overschreden¹; zij moesten in 1989 niet worden toegepast.

Het bedrag per 31 december 1988 omvat nog thesauriebiljetten van fr. 50 voor een bedrag van fr. 87,7 miljoen.

TEGOED BIJ HET BESTUUR DER POSTCHECKS

	Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
Rekening A	1.655	1.491
Rekening B ²	3.601.923	2.955.677

Op verzoek van de Openbare Schatkist houdt de Bank op een bijzondere postrekening, genaamd rekening B, de tegenwaarde aan van de niet gebruikte saldi van de leningen die door de Belgische Schatkist aan derde landen zijn verstrekt in het raam van de financiële bijstandsakkoorden; die saldi staan in de boeken van de Bank ingeschreven op rekeningen ten name van de centrale bank of van de regering van de begunstigde landen.

GECONSOLIDEERDE VORDERING OP DE STAAT

De geconsolideerde vordering van de Bank op de Staat, die aanvankelijk fr. 35 miljard bedroeg, blijft onveranderd op fr. 34 miljard.

VOORLOPIGE AANPASSING NAAR AANLEIDING VAN DE WET DD. 3 JULI 1972³

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
3.420.875	3.225.516

Op 31 december 1973 werd onder de rubriek « Voorlopige aanpassing naar aanleiding van de wet dd. 3 juli 1972 » een bedrag geboekt van fr. 3.450,4 miljoen, dat het saldo vertegenwoordigde van de minder- en meerwaarden voortvloeiend uit de opwaardering van de Belgische frank ingevolge de beslissingen genomen tijdens de monetaire conferentie van 18 december 1971 te Washington en bekrachtigd bij de wet van 3 juli 1972 betreffende de pariteit van de frank.

De vermindering met fr. 195,4 miljoen die in 1989 werd opgetekend is het gevolg van de aanzuivering van de minderwaarden die betrekking hebben op het goud, in verhouding tot de hoeveelheid goud die tegen vreemde valuta's werd gearbitreerd of aan de Koninklijke Munt van België werd verkocht voor het slaan van munten luidend in Ecu's.

In 1987 werd het bedrag van die rubriek tot fr. 3.420,9 miljoen teruggebracht ingevolge de verkopen aan de Koninklijke Munt van België tijdens dat jaar.

¹ Zie verslag nopens de verrichtingen van het boekjaar 1980, p. 115.

² Zie blz. 175 van onderhavig verslag.

³ Zie verslag nopens de verrichtingen van het boekjaar 1973, p. 128.

TE INNEN WAARDEN

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
2.460.188	6.010.129

De « Te innen waarden » bestaan hoofdzakelijk uit de te ontvangen tegenwaarde van verkopen van vreemde valuta's, uit cheques, te innen coupons en terugbetaalbare effecten en te incasseren facturen en creditnota's.

OVERHEIDSFONDSEN

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
22.798.811	26.166.245

De overheidsfondsen en andere effecten verworven krachtens de artikelen 18 en 21 van de statuten staan tegen hun aankoopprijs geboekt¹.

De toename van de portefeuille overheidsfondsen met fr. 3.367,4 miljoen t.o.v. het jaar voordien, is de tegenhanger van de stijging van het Reservefonds.

GEBOUWEN, MATERIEEL EN MEUBELN

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
8.136.905	10.049.597

De investeringen van de Bank in nieuwbouw en vernieuwingswerken, en in materieel en meubelen, bereiken voor het boekjaar 1989 een totaal van fr. 2.302,8 miljoen, inclusief bijkomende kosten; ze werden ineens afgeschreven. Overigens werd van de rekening « Gebouwen, materieel en meubelen » een bedrag afgeboekt gelijk aan de boekwaarde van een verkocht gebouw en van het materieel en de meubelen die buiten gebruik werden gesteld.

Het verschil tussen de rekening « Gebouwen, materieel en meubelen », op de actiefzijde, en de « Afschrijvingsrekening voor gebouwen, materieel en meubelen »², op de passiefzijde, komt overeen met de boekwaarde van de terreinen.

OVERGANGSREKENINGEN

Per 31 december 1989 zien de overgangsrekeningen op het actief er als volgt uit :

a) Te vorderen rente op voorschot- en beleningsverrichtingen .	24.173
b) Te vorderen rente op de verrichtingen met het buitenland .	4.729.618
c) Te vorderen rente op overheidsfondsen verworven krachtens de statuten	1.955.844
Te transporteren	6.709.635

¹ Art. 23 van de statuten : « De overheidsfondsen in het bezit van de Bank mogen geboekt worden tegen hun aankoopprijs indien deze gelijk is aan of lager dan de terugbetalingsprijs ».

² Zie blz. 177 van onderhavig verslag.

Transport . . .	6.709.635
d) Uitgedrukte en niet-gerealiseerde koersverschillen ¹	11.939.286
e) Voorraden voor de Drukkerij en voor de diensten van de Bank, en drukwerken in uitvoering	281.982
f) Waarden van het Fonds van de Honderdste Verjaring. De inkomsten van dat fonds, opgericht ter gelegenheid van de honderdste verjaardag van de Bank en aangevuld in 1964, in 1968, in 1969, in 1970, in 1975 en in 1983 maken het mogelijk aanmoedigingspremies toe te kennen voor de studies die door de kinderen van personeelsleden worden gedaan, studiebeur- zen toe te staan en nuttige suggesties te belonen	85.589
g) Waarden van de Verzamelingen. In die post zijn tegen hun aankoopprijs opgenomen, de sedert 1952 verworven munten en andere voorwerpen of documenten die in verband staan met de geschiedenis van het geld, het krediet en de financiën van ons land, en meer in het bijzonder met de geschiedenis van de Bank	73.972
Voor de twee rekeningen sub f) en g) bestaat er een tegenpost onder de overgangsrekeningen op het passief ² .	
Totaal . . .	19.090.464

¹ Bij aankoop van tegoeden die door de Staat zijn gewaarborgd — per 31 december 1989, V.S. dollars, Duitse markten, Ecu's, Franse franken, gulden, ponden, Zwitserse franken, Yens, Canadese dollars en Oostenrijkse schillingen — wordt het verschil tussen de aankoopkoers en de boekingskoers, opgenomen onder de « Uitgedrukte en niet-gerealiseerde koersverschillen » zolang het niet definitief is, m.a.w. zolang de vreemde valuta's niet te gelde werden gemaakt. Hetzelfde geldt t.a.v. de koersverschillen geboekt in verband met de interventies op de valuta-markt die aanleiding geven tot vereffening of financiering via het door het Europese Monetair Stelsel ingestelde mechanisme, vermits die koersverschillen slechts definitief gerealiseerd zijn na terugkoop van de Ecu's aangewend ter dekking van de interventies of na aanzuivering van de uit de interventies voortvloeiende debetpositie tegenover het Europese Fonds voor Monetaire Samenwerking. Zijn eveneens opgenomen op de rekening « Uitgedrukte en niet-gerealiseerde koersverschillen », de boekhoudkundige koersverschillen voortvloeiend uit de wijziging van de spelkoersen binnen het EMS en uit de monetaire aanpassingen die door de betrokken landen werden aangekondigd.

² Zie blz. 176 van onderhavig verslag.

PASSIVA

BANKBILJETTEN IN OMLOOP

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
430.442.231	442.541.261

Het volume van de biljetten in omloop vertoonde van het ene jaar tot het andere, op balansdatum, een duidelijke stijging. Voor het ganse jaar nochtans is het daggemiddelde van fr. 420 miljard in 1988 tot fr. 419,7 miljard in 1989 gedaald.

De daling van de bankbiljettencirculatie heeft zich tijdens het eerste kwartaal voorgedaan. Zij is inzonderheid toe te schrijven aan de intrekking per 2 januari 1989 van de coupure van fr. 5.000, type « Vesalius ». Per einde 1988 was van dat biljettype nog een bedrag van fr. 11.550,9 miljoen in omloop terwijl einde maart 1989 slechts fr. 3.039,7 miljoen ter omwisseling was aangeboden. Per 31 december 1989 blijven van die uit de omloop getrokken biljetten nog fr. 5.756,9 miljoen om te wisselen.

De evolutie, per kwartaal, van de daggemiddelden van de biljetten in omloop wordt geïllustreerd door de volgende vergelijking :

	1987	1988	1989	Verandering in pct.	
	(in miljarden franken)			1988/1987	1989/1988
1 ^e trimester	401,6	410,9	406,8	+ 2,32	- 1
2 ^e trimester	416,9	423,1	423,1	+ 1,49	-
3 ^e trimester	420,9	424	424,1	+ 0,74	-
4 ^e trimester	418,9	422	424,4	+ 0,74	+ 0,57

Op 31 december 1989 is de samenstelling van de biljettenomloop, per coupure, als volgt :

fr. 5.000	304.970.055
fr. 1.000	111.852.815
fr. 500	12.131.244
fr. 100	13.587.147
Totaal	442.541.261

De evolutie van die samenstelling gedurende de laatste 5 jaar, is weergegeven in volgende tabel :

	1985	1986	1987	1988	1989
	(in miljarden franken)				
fr. 5.000	265,8	283,9	294,8	298,9	305
fr. 1.000	105,7	107,6	106,9	106,8	111,8
fr. 500	11	11,1	11,2	11,6	12,1
fr. 100	12,2	12,5	12,7	13,1	13,6
Totaal	394,7	415,1	425,6	430,4	442,5

REKENINGEN-COURANT

De evolutie van de saldi van de « Rekeningen-courant » blijkt uit volgende vergelijking :

	Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
Schatkist, gewone rekening	13.696	3.043
Financiële instellingen, ondernemingen en particulieren	807.996	983.402
Banken in het buitenland en internationale instellingen, gewone rekeningen	6.896.536	2.132.807
Totaal . . .	7.718.228	3.119.252

TE BETALEN WAARDEN

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
9.232.426	17.539.390

De rubriek « Te betalen waarden » omvat in hoofdzaak de nog te betalen tegenwaarde van aankopen van vreemde valuta's, de aan de Staat toekomende koerswinsten die op een speciale rekening ten name van de Schatkist geboekt staan alsook het gedeelte van het aandeel van de Staat in de opbrengsten van de Bank en het saldo van de meerwaarde op goud die in het begin van het volgende boekjaar worden vereffend.

Overigens staan er nog onder vermeld, diverse in Belgische franken luidende verbintenissen, zoals dividenden, te betalen belastingen, te betalen facturen, aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid te storten bedragen, terug te storten waarborgen en diverse lopende verrichtingen die later moeten vereffend worden.

FINANCIELE BIJSTANDSAKKOORDEN

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
3.601.923	2.955.677

Onder deze rubriek worden de bedragen opgenomen die ingeschreven zijn op rekeningen ten name van de centrale banken of van de regeringen van de landen die een financiële bijstand genieten in het raam van door de Staat gesloten bilaterale leningsakkoorden, en waarvan de tegenwaarde gestort wordt op een ten name van de Bank geopende postrekening¹.

INTERNATIONAAL MONETAIR FONDS

Bijzondere trekkingsrechten, netto cumulatieve toewijzing

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
23.610.731	23.610.731

Het saldo van die rekening vertegenwoordigt de tegenwaarde van de SDR die aan het Fonds zouden moeten gerestitueerd worden indien een einde wordt gemaakt aan het departement van de SDR of indien België besluit zich eruit terug te trekken.

¹ Zie blz. 171 van onderhavig verslag.

TE LEVEREN ECU'S

	Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking	137.955.439	121.632.209
Andere	—	—

De bedragen vermeld onder deze rubriek zijn de tegenpost van de rekeningen « Ecu's » en « Te ontvangen Ecu's » op het actief¹.

TE LEVEREN VREEMDE VALUTA'S EN GOUD

	Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking	—	—
Andere	6.796.252	3.394.034

Het bedrag per 31 december 1989 vertegenwoordigt hoofdzakelijk de tegenwaarde van deviezen die tegen Ecu's op termijn werden verkocht in het raam van swaptransacties met centrale banken van buiten de Europese Economische Gemeenschap die het statuut van Derde houder hebben verkregen. Per 31 december 1988 gaat het vooral om de tegenwaarde van op termijn aan de Schatkist verkochte vreemde valuta's.

OVERGANGSREKENINGEN

De overgangsrekeningen op het passief zien er per 31 december 1989 als volgt uit :

a) Over te dragen provenu van handelspapier en overheidseffecten in portefeuille	106.825
b) Over te dragen provenu van beleggingen in het buitenland	242.750
c) Te betalen rente op verplichtingen tegenover het buitenland	28.765
d) Fonds van de Honderdste Verjaring	85.589
e) Verzamelingen	73.972
De rekeningen sub d) en e) hebben hun tegenpost onder de overgangsrekeningen op het actief.	
f) Voorziening voor gebouwen, materieel en meubelen ²	1.935.981
g) Maatschappelijke voorziening voor diverse risico's ³	8.250.000
Totaal	10.723.882

¹ Zie blz. 167 en 168 van onderhavig verslag.

² Zie blz. 185 van onderhavig verslag.

³ Zie blz. 186 van onderhavig verslag.

ONBESCHIKBARE RESERVE MEERWAARDE OP GOUD

Per 31-12-1989

54.807.348

Deze nieuwe rubriek werd gecreëerd om de meerwaarde te registreren die door de Bank wordt gerealiseerd bij gelegenheid van arbitragetransacties van activa in goud tegen andere externe reservebestanddelen. In toepassing van artikel 14 van de wet van 23 december 1988 tot wijziging van de organieke wet van de Nationale Bank van België, wordt die gerealiseerde meerwaarde op een bijzondere onbeschikbare reserverekening geboekt; zij is vrijgesteld van elke belasting en het saldo van die bijzondere rekening wordt, in geval van vereffening van de Bank, aan de Staat toegekend.

(?)

KAPITAAL

Het kapitaal van fr. 400 miljoen is verdeeld in 400.000 aandelen op naam of aan toonder, van fr. 1.000 elk, waarvan er 200.000, nominatief en onoverdraagbaar, ingeschreven zijn op naam van de Staat.

RESERVEFONDS

Het Reservefonds, waarvan sprake in artikel 14 van de statuten van de Bank, omvat volgende rubrieken :

	Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
Statutaire reserve	2.181.921	2.294.088
Buitengewone reserve	15.881.631	18.329.631
Afschrijvingsrekening voor gebouwen, materieel en meubelen	7.591.783	9.499.143
Totaal	25.655.335	30.122.862

De verhoging van het Reservefonds vertegenwoordigt het gedeelte van de winst van 1988 dat naar de statutaire reserve is gegaan, een overschrijving naar de buitengewone reserve van fr. 2.448 miljoen ten laste van de resultatenrekening van 1989 en de afschrijving van de in 1989 verrichte investeringen in gebouwen, materieel en meubelen.

Het fiscaal vrijgestelde gedeelte van de buitengewone reserve bedraagt fr. 540,3 miljoen per 31 december 1989, d.i. in vergelijking met 1988 een toename van fr. 123,3 miljoen.

TE VERDELEN NETTOWINST

Het batig saldo van de resultatenrekening, dat overeenkomstig de beschikkingen van art. 38 van de statuten wordt verdeeld, beloopt fr. 1.187,2 miljoen, tegen fr. 1.142,4 miljoen per 31 december 1988.

ORDEREKENINGEN

(in duizenden franken)

MINISTERS VAN ONDERWIJS VAN DE GEMEENSCHAPPEN :

Tegoeden voor hun rekening bij het Bestuur der Postchecks (onderwijswetgeving).

De orderekening « Ministers van Onderwijs van de Gemeenschappen : Tegoeden voor hun rekening bij het Bestuur der Postchecks (onderwijswetgeving) »¹ is op de weekstaat van de Bank opgenomen onder het totaal van de passiva.

De tegenpost ervan, « Bestuur der Postchecks : Tegoeden voor rekening van de Ministers van Onderwijs van de Gemeenschappen (onderwijswetgeving) », komt voor op de weekstaat onder het totaal van de activa

4.237.003

WAARBORGEN VERLEEND DOOR DE BANK

Die waarborgen omvatten hoofdzakelijk de borgtochten door de Bank verleend uit hoofde van leningen die de Algemene Spaar- en Lijfrentekas aan personeelsleden van de Bank heeft verstrekt voor de bouw of de aankoop van hun woning; ze belopen . .

1.141.935

INTERNATIONALE INSTELLING, BEGUNSTIGDE VAN VERBINTENISSEN VAN DE BANK

In het raam van kredietfaciliteiten die door de Bank voor Internationale Betalingen (BIB) aan de Banco de Mexico en aan de Nationale Bank van Polen werden toegestaan, heeft de Bank zich ertoe verbonden zich eventueel in de plaats te stellen van de BIB, ten belope van een gedeelte van de verstrekte kredieten, d.i.

332.440

VAN DE SCHATKIST ONTVANGEN WAARBORGCERTIFICATEN

De waarborgcertificaten ontvangen van de Schatkist dekken de voorschotten in franken verstrekt door de Bank voor de uitvoering van internationale akkoorden, overeenkomstig de bepalingen van de wet van 28 juli 1948 houdende wijziging van de besluitwet nr. 5 van 1 mei 1944 betreffende de voorwaarden inzake aan- en verkoop van goud en van vreemde valuta's

3.000.000

¹ Rekening geopend bij toepassing van de wet van 29 mei 1959, art. 15, gewijzigd door de wet van 11 juli 1973, artikel 5.

TEGOEDEN BEHEERD VOOR REKENING VAN HET EUROPEES FONDS VOOR MONETAIRE SAMENWERKING

Het gaat om tegoeden in goud en in dollars die door middel van swaptransacties tegen Ecu's¹ bij het EFMS werden ingebracht doch waarover het beheer aan de Bank is toevertrouwd krachtens een beheersmandaat dat haar door het EFMS werd verleend . 27.368.235

RENTENFONDS

De bij de Bank gedeponeerde waarden die eigendom zijn van het krachtens de besluitwet van 18 mei 1945 opgerichte Rentenfonds bedragen 137.369.366

De overige rubrieken van de orderekeningen vergen geen commentaar.

¹ Zie blz. 165 en 168 van onderhavig verslag.

RESULTATENREKENING

(in duizenden franken)

CREDIT

PROVENU VAN DE DISCONTO- EN VOORSCHOTVERRICHTINGEN

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
10.228.983	11.120.449

Het provenu van de disconto- en voorschotverrichtingen is in vergelijking met het vorige boekjaar toegenomen.

Die verbetering is toe te schrijven aan een stijging van de disconto- en voorschottarieven waarvan het effect slechts ten dele werd gecompenseerd door de daling van het volume van de verrichtingen¹. Het gemiddelde rendement van de gezamenlijke disconto- en voorschotverrichtingen is gestegen van 7,1 pct. in 1988 tot 8,8 pct. in 1989.

PROVENU VAN DE VERRICHTINGEN MET HET BUITENLAND

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
10.935.216	19.184.298

De rente-opbrengst van de belegging van de tegoeden in vreemde valuta's is met 91 pct. gestegen onder de gebundelde invloed van de aangroei van het gemiddelde volume ervan, van fr. 154,2 miljard in 1988 tot fr. 223,6 miljard in 1989, en van de stijging van het gemiddelde opbrengstpercentage.

PROVENU VAN DE OVERHEIDSFONDSEN

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
2.417.975	2.545.540

De stijging van de opbrengst van de overheidsfondsen door de Bank verworven krachtens artikelen 18 en 21 van haar statuten², wordt verklaard door, enerzijds,

¹ Gemiddeld volume van de verrichtingen (in miljoenen franken) :

	In 1988	In 1989
— overheidseffecten	37.000	37.000
— handelspapier	1.962	22.006
— voorschotten op onderpand	2.310	12.607
— bijzondere bijstand aan het Rentenfonds	99.824	52.294
	141.096	123.907

² Zie blz. 172 van onderhavig verslag.

de toeneming van de portefeuille ingevolge de overschrijvingen naar het Reservefonds die na de afsluiting van het voorgaande boekjaar plaatsvonden en, anderszins, het lager gemiddelde rendement van de effecten.

RECHTEN OP BEWAARNEMINGEN, PROVISIES EN VERGOEDINGEN

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
217.155	240.105

Het bedrag van de geïnde rechten op bewaarnemingen, provisies en vergoedingen is ten opzichte van vorig jaar lichtjes toegenomen wegens het groter volume van de neerleggingen waarop een bewaarloon wordt geheven.

De vergoedingen omvatten de forfaitaire toelage van 0,10 pct. op de niet-rentende geconsolideerde vordering van fr. 34 miljard van de Bank op de Staat en, bijkomstig, de schadeloosstelling, naar rata van 0,10 pct., berekend op de omloop van de voor rekening van de Schatkist uitgegeven schatkistbiljetten van fr. 50.

DIVERSE ONTVANGSTEN

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
66.083	43.167

De diverse ontvangsten van het boekjaar 1989 omvatten hoofdzakelijk de opbrengst van de verkoop van een gebouw in de provincie en van afgedankt materieel en meubelen.

TERUGNEMINGEN VAN DE PASSIEF-OVERGANGSREKENINGEN

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
840.000	1.090.000

Het bedrag per 31 december 1989 vertegenwoordigt de terugneming van de voorziening voor kosten van aankoop, verkoop en verzending van goud, die overbodig is geworden, en een terugneming op de voorziening voor gebouwen, materieel en meubelen ten belope van de uitgaven voor nieuwe constructies en aanpassingswerken, gedaan in het raam van het investeringsprogramma inzake nieuwbouw.

AANDEEL VAN DE STAAT

	Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
Disconto en voorschotten	6.027.123	7.445.209
Verrichtingen met het buitenland	4.529.598	12.296.705
	10.556.721	19.741.914

De ontvangsten van de Bank die aan de Staat vóór elke aanrekening van kosten (algemene onkosten, afschrijvingen, belastingen en taksen) worden afgestaan en opgenomen zijn bovenaan het debet van de resultatenrekening, omvatten niet wat bovendien aan de Openbare Schatkist in de verdeling van de nettowinst toekomt.

— *Disconto en voorschotten*

Het aandeel in het provenu van de disconto-, voorschot- en beleningsverrichtingen, dat overeenkomstig artikel 37 van de statuten van de Bank aan de Staat toekomt, is in 1989 toegenomen als gevolg van de stijging van de erop toegepaste rentetarieven; het effect ervan werd slechts ten dele door een kleiner beroep op de disconto- en voorschotkredieten gecompenseerd.

— *Verrichtingen met het buitenland*

De netto-opbrengst van de beleggingen in vreemde valuta's die de tegenpost vormen van de meerwaarde op goud die op een bijzondere onbeschikbare reserverekening is ingeschreven, wordt krachtens art. 14 van de wet van 23 december 1988 aan de Staat toegekend. De verdeling tussen deze laatste en de Bank van de overige netto-opbrengsten van de externe productieve activa van de Bank over het boekjaar 1989 gebeurt, zoals voor de voorgaande jaren, volgens een verdeelsleutel die met de Regering werd overeengekomen.

Die regeling houdt in dat de 3 pct.-regel, toegepast op het provenu van de disconto-, voorschot- en beleningsverrichtingen, tot het geheel van de productieve activa van de Bank uitgebreid wordt.

In die geest werd tussen de Minister van Financiën en de Bank overeengekomen dat het aandeel dat de Bank toekomt, zou worden berekend op grond van het daggemiddelde van de tegoeden in vreemde valuta's, de netto-activa verworven uit hoofde van de uitvoering door de Bank van de door België gesloten internationale akkoorden, alsmede de productieve nettotegoeden op het buitenland voortvloeiend uit de deelneming van de Bank in de akkoorden of verrichtingen inzake internationale monetaire samenwerking. Voor de berekening van het deel van de Bank werd het gemiddelde volume van de netto productieve activa evenwel verminderd met het gemiddelde bedrag van de positieve koersverschillen en de gerealiseerde meerwaarde op de goudverkoppen die aan de Staat toekomen¹.

¹ Het gemiddelde volume van die elementen bedraagt voor het boekjaar 1989 fr. 3,1 miljard. De tijdens datzelfde boekjaar gerealiseerde koersverschillen (fr. 1.560 miljoen) alsmede het saldo van de meerwaarde op het verkochte goud (fr. 1.778 miljoen) — na betaling van fr. 549 miljoen in 1989 — werden in het begin van het boekjaar 1990 aan de Schatkist gestort; overigens blijft een bedrag van fr. 1,9 miljard, dat van vorige boekjaren werd overgedragen, op een ten name van de Schatkist « Te betalen waarden »-rekening geboekt om haar in staat te stellen aan eventuele latere koersverliezen het hoofd te bieden.

ALGEMENE ONKOSTEN

	Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
Bezoldigingen en sociale lasten	5.984.088	6.133.667
Overige kosten	793.488	874.825
	6.777.576	7.008.492
<i>Min :</i>		
Terugwinningen bij derden	1.593.811	1.693.656
	5.183.765	5.314.836

De netto-algemene onkosten stijgen met 2,5 pct. ten opzichte van 1988. In dat laatste jaar waren ze t.o.v. het boekjaar 1987 lichtjes teruggelopen. De totale verhoging over de jaren 1988-1989 bedraagt 2,4 pct.

De uitgaven voor bezoldigingen en sociale lasten, waarin de kosten begrepen zijn voor de RVA-stagiair(e)s, de studenten en de uitzendkrachten waarop de Bank een beroep heeft gedaan, nemen met 2,5 pct. toe. Ze maken 87,5 pct. uit van het totale bedrag van de brutokosten in 1989.

De gemiddelde reële personeelsbezetting, uitgedrukt in voltijds werkende eenheden, bedroeg 3.072 eenheden in 1989, tegen 3.099 in 1988.

De overige kosten nemen met 10,2 pct. toe onder invloed van vooral de hogere uitgaven voor informatieverwerking en drukwerk.

In 1989 werd 24,2 pct. van de bruto-algemene onkosten gerecupereerd. Die terugwinningen hebben hoofdzakelijk betrekking op de activiteiten van de Balanscentrale, op de werken verricht door de Drukkerij voor rekening van derden alsmede op de dienstprestaties verleend aan het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel en aan het Uitwisselingscentrum van te Verrekenen Verrichtingen van het Belgisch Financieel Systeem (UCV).

BELASTINGEN, TAKSEN EN HEFFINGEN

Per 31-12-1988	Per 31-12-1989
3.198.411	2.933.661

De Bank boekt als lasten eigen aan het boekjaar alle, onverschillig welke, door haar verschuldigde belastingen, taksen en heffingen, onder aftrek van de eventueel tijdens hetzelfde boekjaar ontvangen terugbetalingen van belastingen.

Naast de vennootschapsbelasting omvat deze rubriek de roerende en onroerende voorheffingen, de niet-recupereerbare BTW en de provinciale en gemeentelijke belastingen.

ANDERE DOOR DE WET OPGELEGDE STORTINGEN AAN DE SCHATKIST

Per 31-12-1988 Per 31-12-1989

88.732

—

Het in 1988 aan de Schatkist gestorte bedrag vertegenwoordigde het aandeel van de Bank en haar personeel in de solidariteitsbijdrage die aan de openbare financiële instellingen door artikel 31, § 1, van de herstellwet van 31 juli 1984 werd opgelegd. De bepalingen van die wet werden na 1988 niet meer verlengd.

AFSCHRIJVING VAN GEBOUWEN, MATERIEEL EN MEUBELEN

Per 31-12-1988 Per 31-12-1989

1.697.397

2.297.966

De per 31 december 1989 uitgevoerde afschrijvingen dekken volgende uitgaven :

a) Bouwwerken uitgevoerd in het raam van het investeringsprogramma van de Bank, en studiekosten in verband met nieuwe gebouwen	847.925
b) Vernieuwing van gebouwen en technische uitrusting	345.099
c) Aankoop van informaticamaterieel	754.207
d) Aankoop van materieel voor de Drukkerij, de technische diensten en de kantoren	311.257
e) Aankoop van kantoormeubelen	39.478

OVERSCHRIJVING NAAR DE RESERVE- EN VOORZIENINGSREKENINGEN

Volgende overschrijvingen werden gedaan :

— naar de buitengewone reserve	2.448
— naar de maatschappelijke voorziening voor diverse risico's	300

Hierna detailgegevens betreffende de evolutie van de buitengewone reserve en van de voorzieningsrekeningen :

a) Buitengewone reserve	
Per 31 december 1988	15.881.631
Overschrijving ten laste van de resultatenrekening	2.448.000
Saldo per 31 december 1989	18.329.631
b) Voorziening voor gebouwen, materieel en meubelen	
Per 31 december 1988	2.925.981
Terugneming per 31 december 1989	990.000
Saldo per 31 december 1989	1.935.981

Het doel van deze voorziening bestaat erin het hoofd te kunnen bieden aan de uitgaven in verband met de uitvoering van het investeringsprogramma van de Bank.

c) Maatschappelijke voorziening voor diverse risico's

Per 31 december 1988	7.950.000
Overschrijving ten laste van de resultatenrekening	<u>300.000</u>
Saldo per 31 december 1989	8.250.000

De maatschappelijke voorziening werd aangelegd aan het einde van 1957 met het oog op de risico's verbonden aan de activiteiten van de Bank en de schommelingen waaraan haar resultaten onderhevig zijn.

TE VERDELEN NETTOWINST

Overeenkomstig artikel 38 van de statuten wordt de nettowinst als volgt verdeeld :

1. Aan de aandeelhouders, een eerste dividend van 6 pct. op het nominaal kapitaal	24.000
2. Van het overschot, ten bedrage van fr. 1.163.182 :	
a) 10 pct. aan de reserve	116.318
b) 8 pct. aan het personeel	93.055
3. Van het nieuwe overschot, te weten fr. 953.809 :	
a) aan het Rijk, 1/5 ^e	190.762
b) aan de aandeelhouders, een tweede dividend	762.668
c) het saldo aan de reserve	<u>379</u>
Totaal	1.187.182

DIVIDEND TOEGEKEND VOOR HET BOEKJAAR 1989

Eerste totaal dividend	24.000
Tweede totaal dividend.	<u>762.668</u>
Samen	786.668
voor 400.000 aandelen, dat is, per aandeel, een dividend van fr.	1.966,67

Coupon n° 188 zal met ingang van 1 maart 1990 betaalbaar zijn met fr. 1.475 vrij van roerende voorheffing¹.

De Regentenraad :

Alfons VERPLAETSE, *gouverneur*
William FRAEYS, *vice-gouverneur*
Frans JUNIUS, *directeur*
Jean-Pierre PAUWELS, *directeur*
Guy QUADEN, *directeur*
Jean-Jacques REY, *directeur*
Roger RAMAEKERS, *regent*
Raymond PULINCKX, *regent*
Jan HINNEKENS, *regent*
Luc AERTS, *regent*
Albert FRERE, *regent*
André DEVOGEL, *regent*
Alfred RAMPEN, *regent*
Rik VAN AERSCHOT, *regent*
André VANDEN BROUCKE, *regent*
Willy PEIRENS, *regent*

¹ Roerende voorheffing : $\frac{1.475 \times 1}{3} = \text{fr. } 491,67.$

Verslag
van het College der censoren

Elk kwartaal bestudeert het College systematisch de boekhoudkundige staat en de resultatenrekening van de Bank en stelt een onderzoek in naar de factoren die aan de oorsprong liggen van hun ontwikkeling. Het houdt zich eveneens op de hoogte van de uitvoering van de begrotingen van de algemene onkosten en van de investeringsuitgaven en laat zich documentatie verschaffen over de oorzaken van de afwijkingen, die trouwens niet dikwijls voorkomen en binnen enge perken blijven, tussen de vooruitzichten en de verwezenlijkingen.

Zoals de vorige jaren heeft het College in 1989, per beurtrol, bepaalde van zijn leden gemachtigd het periodieke nazicht van de boekhouding van de Bank te verrichten, en meer in het bijzonder van de diverse balansposten en van de resultatenrekening. Door deze controles, gestaafd door het voorleggen van bewijsstukken, door gedane vergelijkingen en door de verduidelijkingen die aan de censoren in antwoord op hun vragen werden verstrekt, hebben zij kunnen besluiten dat de boekhouding van de Bank volgens de regels wordt bijgehouden en dat haar boekhoudkundige staten, afgesloten per einde kwartaal, correct zijn.

In de loop van het jaar 1988 had het College gevraagd dat er zou worden gezorgd voor een systematische voorstelling van de activiteiten van de verschillende operationele entiteiten van de Bank die, door de aard van hun verrichtingen, in aanmerking komen voor de controle-opdracht waarmee de censoren zijn gelast.

In de documenten die in 1989 aan het College werden voorgelegd wordt, voor de betrokken entiteiten, melding gemaakt van de aard van de verrichtingen per werkpost waarbij deze laatste in hun context worden gesitueerd. Tevens werden hierin opgenomen de cijfermatige raming van de kansen op fouten of verduisteringen, die moeten worden voorkomen, evenals de modaliteiten, de frequentie en de plaatsbepaling van de verrichte controles. Zodoende werd het de censoren mogelijk gemaakt niet enkel de correcte afwikkeling van de verrichtingen te verifiëren, maar ook de kwaliteit van de permanente procedures van interne controle en hun overeenkomst met de beoogde doelstellingen.

De censoren hebben zich het verslag doen voorleggen van elk van de inspecties die door de daartoe bevoegde dienst van de Bank in 1989 werden verricht in hun afwezigheid. De raadpleging van deze documenten bevestigde de vaststellingen van de leden van het College aangaande het geringe aantal fouten, de snelheid waarmee de rechtzettingen verricht worden en de voortdurende zorg om te vermijden dat om het even wie wordt benadeeld.

De balans op 31 december 1989, die vastgesteld werd door de Regentenraad, werd binnen de statutaire termijn aan het College voorgelegd. Het College heeft deze met eenstemmigheid goedgekeurd en aldus ontlasting gegeven aan het Beheer, overeenkomstig artikel 35 van de statuten. De censoren deden dit na kennis te hebben genomen van de verzamelstaat van de rekeningen en van de resultaten, welke nagezien werden door de dienst Inspectie die gelast is met de interne audit.

Het College heeft de begroting der uitgaven voor het jaar 1990 goedgekeurd, na een zorgvuldige analyse van de rubrieken, een aandachtig onderzoek van de stavingsstukken en een grondige discussie.

Het College der censoren brengt hulde aan de Heer Eregouverneur Jean Godeaux die het respect en de eerbiedvolle waardering heeft verworven vanwege eenieder, omwille van zijn uitmuntende professionele en menselijke kwaliteiten. De censoren wensen de Heren Alfons Verplaetse en William Fraeys die respectievelijk tot het ambt van gouverneur en vice-gouverneur van de Bank benoemd werden, een vruchtbare loopbaan toe.

Met spijt heeft het College afscheid genomen van de Heer Joseph Van Landschoot, die de leeftijdsgrens had bereikt nadat hij gedurende zes jaar op een plichtsgetrouwe en toegewijde wijze zijn taak als censor had vervuld. Het verheugt zich erover dat de Algemene vergadering der aandeelhouders de Heer Van Landschoot gemachtigd heeft de eretitel van zijn ambt te voeren, de mandaten vernieuwd heeft van hun Voorzitter en van de Heer Van Gestel en de Heer Charloteaux aangeduid heeft om in het opengevallen mandaat te voorzien. Het College heeft akte genomen van het ontslag van de Heer Christian D'Hoogh dat bepaald werd door de onverenigbaarheid tussen het ambt van censor en dat van lid van de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, voortvloeiend uit artikel 26 van de organieke wet van de Bank.

De censoren danken de leden van het Directiecomité voor het ter beschikking stellen van de documenten en inlichtingen die onontbeerlijk zijn om de opdracht te vervullen die door artikel 67 van de statuten van de Bank aan het College is verleend. De censoren wensen eveneens te benadrukken dat het personeel hen alle gewenste medewerking heeft verstrekt.

De leden van het College der censoren,

Jacques DELRUELLE, *Secretaris*,
Hubert DETREMMERIE,
Lucien ROEGIERIS,
Théo VANDERVORST,
Roger MENE,
Willy DANCKAERT,
Carlo VAN GESTEL,
Maurice CHARLOTEAUX.

De Voorzitter,
Gaston VANDEWALLE.

VERGELIJKING VAN DE BALANSEN

ACTIVA	1985	1986	1987	1988	1989
Goudvoorraad	58.213,9	58.213,9	57.266,9	57.337,7	51.478,2
Internationaal Monetair Fonds :					
Deelneming	22.798,9	22.456,7	19.094,5	16.776,9	16.634,6
Leningen	—	—	—	—	—
Bijzondere trekkingsrechten	15.978,5	13.612,4	24.021,6	20.339,8	20.592,7
Ecu's	157.917,9	138.867,9	152.887,4	137.955,4	118.660,1
Vreemde valuta's	29.409,8	34.717,1	110.962,1	156.767,4	221.885,9
Te ontvangen vreemde valuta's en goud :					
Europ. Fonds voor Monetaire Samenwerking	18.087,6	18.369,9	24.908,5	23.619,7	27.368,2
Andere	2.430,1	—	—	—	—
Te ontvangen Ecu's :					
Europ. Fonds voor Monetaire Samenwerking	—	—	—	—	—
Andere	—	—	—	—	2.972,1
Internationale akkoorden	1.362,4	2.396,7	2.335,5	2.473,0	2.454,6
Voorschotten aan het IMF	2.470,8	5.873,7	4.376,7	—	—
Deposito bij het IMF in het kader van de USAF	—	—	—	3.162,7	4.865,7
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking :					
Financiering op zeer korte termijn	—	—	—	—	—
EEG : Financiële ondersteuning op middellange termijn	—	—	—	—	—
Debiteuren wegens termijnverkopen van vreemde valuta's en goud :					
Europ. Fonds voor Monetaire Samenwerking	—	—	—	—	—
Andere	—	—	—	6.534,1	—
Handelspapier	24.970,8	1.996,1	368,9	730,5	33.181,2
Voorschotten op onderpand	714,6	24,8	3,7	5,1	6.304,3
Overheidseffecten :					
Belgische overheidseffecten	37.000,0	37.000,0	37.000,0	37.000,0	37.000,0
Luxemburgse overheidseffecten	—	—	—	—	—
Bijzondere bijstand aan het Rentenfonds	182.178,0	209.360,0	127.568,0	106.585,0	66.475,0
Munten	980,5	1.005,9	1.481,4	699,6	662,0
Tegood bij het Bestuur der Postchecks :					
Rekening A	1,5	1,3	1,6	1,7	1,5
Rekening B	4.454,0	4.408,2	3.747,0	3.601,9	2.955,7
Geconsolideerde vordering op de Staat	34.000,0	34.000,0	34.000,0	34.000,0	34.000,0
Voorlopige aanpassing naar aanleiding van de wet dd. 3 juli 1972	3.450,4	3.450,4	3.420,9	3.420,9	3.225,5
Te innen waarden	2.904,4	2.343,1	6.498,1	2.460,2	6.010,1
Overheidsfondsen	14.275,5	16.165,2	19.239,6	22.798,8	26.166,2
Gebouwen, materieel en meubelen	4.426,8	5.408,2	6.772,8	8.136,9	10.049,6
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	19.741,7	—	—	—	—
Overgangsrekeningen	16.156,8	14.848,1	16.222,1	13.454,5	19.090,6
	653.924,9	624.519,6	652.177,3	657.861,8	712.033,8

PER 31 DECEMBER (in miljoenen franken)

PASSIVA	1985	1986	1987	1988	1989
Bankbiljetten in omloop	394.746,9	415.082,6	425.630,1	430.442,2	442.541,3
Rekeningen-courant :					
Schatkist, gewone rekening	17,9	23,0	15,5	13,7	3,1
Financiële instellingen, bedrijven en particulieren	1.210,7	532,7	1.285,2	808,0	983,4
Banken in het buitenland en internationale instellingen	2.502,1	1.720,0	1.555,0	6.896,6	2.132,8
	3.730,7	2.275,7	2.855,7	7.718,3	3.119,3
Te betalen waarden	21.109,2	9.187,7	8.490,5	9.232,4	17.539,4
Financiële bijstandsakkoorden	4.454,0	4.408,2	3.747,0	3.601,9	2.955,7
Internationaal Monetair Fonds :					
Bijzondere trekkingsrechten, netto cumulatieve toewijzing	23.610,7	23.610,7	23.610,7	23.610,7	23.610,7
Europees Fonds voor Monetaire Samenwerking :					
Financiering op zeer korte termijn	—	—	—	—	—
Te leveren Ecu's :					
Europ. Fonds voor Monetaire Samenwerking	156.543,1	138.867,9	152.887,4	137.955,4	121.632,2
Andere	1.374,8	—	—	—	—
Monetaire reserve :					
België	—	—	—	—	—
Groothertogdom Luxemburg	—	—	—	—	—
Te leveren vreemde valuta's en goud :					
Europ. Fonds voor Monetaire Samenwerking	—	—	—	—	—
Andere	1.116,2	24,8	17,6	6.796,3	3.394,0
Pensioenkas van het Personeel	19.741,7				
Overgangsrekeningen	10.407,3	10.863,2	11.145,2	11.306,9	10.723,9
Onbeschikbare reserve meerwaarde op goud					54.807,3
Kapitaal	400,0	400,0	400,0	400,0	400,0
Reservefonds :					
Statutaire reserve	1.869,2	1.970,0	2.073,9	2.181,9	2.294,1
Buitengewone reserve	9.907,6	11.908,6	13.993,7	15.881,6	18.329,6
Afschrijvingsrekening voor gebouwen, materieel en meubelen	3.888,4	4.859,3	6.223,9	7.591,8	9.499,1
Te verdelen nettowinst	1.025,1	1.060,9	1.101,6	1.142,4	1.187,2
	653.924,9	624.519,6	652.177,3	657.861,8	712.033,8

VERGELIJKING VAN DE RESULTATENREKENINGEN PER 31 DECEMBER (in miljoenen franken)

	1985	1986	1987	1988	1989
DEBET					
Aandeel van de Staat :					
Disconto en voorschotten	17.316,0	13.318,2	9.587,4	6.027,1	7.445,2
Verrichtingen met het buitenland	3.097,1	1.515,0	1.948,4	4.529,6	12.296,7
	20.413,1	14.833,2	11.535,8	10.556,7	19.741,9
Algemene onkosten :					
Bezoldigingen en sociale lasten	6.037,4	5.806,9	5.946,3	5.984,1	6.133,7
Overige kosten	694,6	699,1	798,0	793,5	874,8
	6.732,0	6.506,0	6.744,3	6.777,6	7.008,5
<i>min :</i>					
Terugwinningen bij derden	- 1.562,4	- 1.551,5	- 1.556,1	- 1.593,8	- 1.693,7
	5.169,6	4.954,5	5.188,2	5.183,8	5.314,8
Belastingen, taksen en heffingen	2.614,3	3.179,8	3.097,7	3.198,4	2.933,7
Andere door de wet opgelegde stortingen aan de Schatkist	79,3	130,5	130,5	88,7	
Afschrijving van gebouwen, materieel en meubelen	980,7	1.008,8	1.402,6	1.697,4	2.298,0
Overschrijvingen naar de reserve- en voorzienings- rekeningen :					
— Buitengewone reserve	881,0	2.001,0	2.085,0	1.888,0	2.448,0
— Voorziening voor gebouwen, materieel en meubelen	1.000,0	1.000,0	300,0	650,0	—
— Maatschap. voorziening voor diverse risico's	—	—	700,0	300,0	300,0
Te verdelen nettowinst	1.025,1	1.060,9	1.101,6	1.142,4	1.187,2
	32.163,1	28.168,7	25.541,4	24.705,4	34.223,6
CREDIT					
Provenu van de disconto- en voorschotverrichtingen	23.740,8	19.856,9	15.181,9	10.229,0	11.120,4
Provenu van de verrichtingen met het buitenland	6.212,0	5.741,4	7.281,4	10.935,2	19.184,3
Provenu van de overheidsfondsen	1.676,9	1.865,1	2.144,5	2.418,0	2.545,5
Rechten op bewaarnemingen, provisies en vergoed.	218,2	215,9	221,8	217,1	240,1
Diverse ontvangsten	29,2	21,4	8,8	66,1	43,3
Terugnemingen van passief-overgangsrekeningen	286,0	468,0	703,0	840,0	1.090,0
	32.163,1	28.168,7	25.541,4	24.705,4	34.223,6

DIVIDEND

	1985	1986	1987	1988	1989
Nettodividend toegekend per aandeel	1.275,00	1.320,00	1.370,00	1.420,00	1.475,00
Roerende voorheffing ingehouden per aandeel	425,00	440,00	456,67	473,33	491,67
Brutodividend toegekend per aandeel	1.700,00	1.760,00	1.826,67	1.893,33	1.966,67
Belastingkrediet	694,88	719,40	685,00	710,00	737,50